

SEE 2081 (2025)

ऐच्छिक प्रथम वातावरण विज्ञान

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क' (Group 'A')

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

Answer the following very short questions:

१. स्थिर जलीय पारिस्थितिक प्रणाली भन्नाले के बुझिन्छ ?
✓ What do you mean by lentic ecosystem?
२. जैविक विविधता ह्रास हुनुका कुनै दुई कारणरू लेख्नुहोस् ।
✓ Enlist any two causes of biodiversity loss.
३. नेपालमा पाइने कुनै एक रैथाने पन्छीको नाम लेख्नुहोस् ।
Mention any one endemic bird species of Nepal.
४. विद्युतीय फोहोरको परिभाषा दिनुहोस् ।
Define electronic waste.
५. रेडियोधर्मी प्रदूषणको कुनै एक असर लेख्नुहोस् ।
Write any one effect of radio active pollution.
६. जलवायु सङ्कटासन्नता भन्नाले के बुझिन्छ ?
What is climate vulnerability?
७. क्योटो प्रोटोकलको कुनै एउटा मुख्य उद्देश्य लेख्नुहोस् ।
Write any one main objective of Kyoto protocol.
८. वैकल्पिक उर्जा भन्नाले के बुझिन्छ ?
✓ What is meant by alternative energy?
९. वायु प्रदूषणबाट मानव स्वास्थ्यमा हुने कुनै दुईओटा असरहरू लेख्नुहोस् ।
✓ Write any two effects on human health due to air pollution.
१०. विपद भनेको के हो ? परिभाषा लेख्नुहोस् ।
What is disaster? Write it's definition.
११. संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय वातावरण कार्यक्रम (UNEP) को स्थापना कहिले भएको थियो ?
When was UNEP established?

समूह 'ख' (Group 'B')

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(८×५=४०)

Give short answer to the following questions:

१२. वातावरण विज्ञानको आवश्यकता पर्नुका कुनै पाँचओटा कारणहरू लेख्नुहोस् ।
Why is environment science necessary? Write any five reasons.

क्रमशः

१३. नेपालको उच्च हिमाली पारिस्थितिक प्रणालीमा रहेका कुनै पाँचओटा समस्या तथा चुनौतीहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

Explain any five major problems and challenges of alpine ecosystem of Nepal

वा (or)

व्यक्तिगत तथा समुदायको तहबाट सिमसारको संरक्षण कसरी गर्न सकिन्छ ? कुनै पाँचओटा उपायहरू लेख्नुहोस् ।

Mention any five ways to conserve wetland from personal and community level.

१४. रैथाने ज्ञान र सिपहरूले कसरी जलवायु समानुकुलनमा मद्दत गरिरहेका छन् ? उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस् ।

How indigenous knowledge and skills are helping in climate resilience? Explain with examples.

१५. वैकल्पिक उर्जा केलाई भनिन्छ ? वैकल्पिक उर्जाका कुनै चारओटा महत्त्वको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।

What is meant by alternative energy? Describe any four importance of alternative energy in short.

१६. दिगो वन विकासका कुनै पाँच विशेषताहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

Explain any five features of sustainable development of forest.

१७. "कृषि, उद्योग र वन क्षेत्रको दिगो विकासबाट नेपालको समग्र आर्थिक विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुग्छ ।" यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।

"Sustainable development of agriculture, industry and forest sector help in economic development of Nepal" Justify.

१८. ध्वनि प्रदूषणले हाम्रो वरपरको वातावरणमा पार्ने कुनै पाँच ओटा असरहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any five effects of sound pollution in our surrounding environment.

वा (or)

आफ्नो समुदाय वरपर रहेको कार्यस्थललाई वातावरणमैत्री बनाउन के कस्ता सुझावहरू दिनुहुन्छ ? कुनै पाँच बुँदा उल्लेख गर्नुहोस् ।

Suggest any five techniques to create environment friendly work place in your community.

१९. "विपदका चुनौतीहरू समयमै पहिचान गरी विपद व्यवस्थापनको योजना बनाउन सके विपदबाट हुने क्षति कम गर्न सकिन्छ ।" यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।

Identifying the challenges of disaster and drafting disaster management plan in time can decrease damages from disaster." Justify this statement.

समूह 'ग' (Group 'C')

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(८×३=२४)

Give long answer of the following questions:

२०. जैविक विविधताको निरन्तर ह्रास हुँदै जानु आज वैज्ञानिक तथा वातावरणविद्हरूलाई ठूलो चिन्ताको विषय बनेको छ । यस सन्दर्भमा स्थानीय तथा राष्ट्रिय तवरबाट जैविक विविधताको संरक्षण कसरी गर्न सकिनेला ? कुनै आठओटा व्यवहारिक उपायहरू लेख्नुहोस् ।

Continuous degradation of biodiversity is a matter of concern to scientists and environmentalists. In this context, how can biodiversity be conserved at local and national level? Suggest the practical ways in any eight points.

२१. विषाक्त फोहोर मैलाको वर्गीकरण गरी तिनीहरूको स्रोतहरूको उदाहरण दिनुहोस् । साथै वातावरण संरक्षणको लागि विषाक्त फोहोरमैलाको व्यवस्थापन कसरी गर्न सकिनेला ? कुनै तीन व्यवहारिक सुझाव दिनुहोस् ।

Classify the hazardous wastes with their source as examples. Also how can hazardous wastes be managed for environmental conservation? Suggest in any three practical points.

वा (or)

तपाईंको बसोबास वरिपरि कसरी इलेक्ट्रोनिक फोहोरहरू उत्पादन भइरहेका छन् ? कुनै तीनओटा स्रोतहरूको नाम उल्लेख गर्नुहोस् तथा त्यस्ता इलेक्ट्रोनिक फोहोरलाई व्यवस्थापन गर्ने पाँच उपायहरू सुझाव दिनुहोस् ।

Name any three sources of e-waste around your habitat and suggest any five measures to manage such e-waste.

२२. वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनका प्रथम चार चरणहरूको महत्त्व कस्तो रहेको छ ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain about the importance of first four stages of Environmental Impact assessment.